

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
і Національного банку України
від 19 вересня 2023 р. № 1011

МЕТОДОЛОГІЯ
визначення юридичною особою кінцевого
бенефіціарного власника

Загальні положення

1. Цю Методологію розроблено відповідно до абзацу четвертого частини другої статті 5¹ Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” (далі — Закон) та з метою створення ефективної системи у сфері розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників, удосконалення процесу визначення юридичними особами кінцевих бенефіціарних власників.

2. Ця Методологія поширюється на юридичних осіб приватного права, утворених і зареєстрованих у встановленому законодавством порядку, крім осіб, визначених частиною восьмою статті 5¹ Закону.

3. У цій Методології термін “ключова частка статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи” означає розмір у відсотках пакета голосуючих акцій у загальній кількості голосуючих акцій акціонерного товариства або кількість голосів загальної кількості голосів учасників товариства з обмеженою/додатковою відповідальністю, кількість голосів або інших прав голосу в юридичній особі, що надає можливість прямого або непрямого вирішального впливу.

Терміни “кінцевий бенефіціарний власник”, “структура власності”, “траст”, “номінальний власник” вживаються у значенні, визначеному Законом.

Терміни “реєстр власників іменних цінних паперів”, “номінальний утримувач” вживаються у значенні, наведеному в Законі України “Про депозитарну систему України”.

Термін “голосуюча акція” вживається у значенні, наведеному в Законі України “Про акціонерні товариства”.

Термін “партнерство” вживається у значенні, наведеному в Податковому кодексі України.

4. Юридичні особи зобов’язані мати актуальні відомості про кінцевого бенефіціарного власника та подавати інформацію про кінцевого

бенефіціарного власника або про його відсутність для внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань у порядку, визначеному Законом України “Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань”.

5. Визначення юридичною особою кінцевого бенефіціарного власника або встановлення факту його відсутності включає в себе такі етапи:

1) дослідження ознак, характеру та міри (рівня, ступеня, частки) прямого вирішального впливу на діяльність юридичної особи шляхом безпосереднього володіння фізичною особою ключовою часткою статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи;

2) дослідження ознак, характеру (вигоди, інтересу) та міри (рівня, ступеня, частки) непрямого вирішального впливу (контролю) на діяльність юридичної особи шляхом володіння фізичною особою ключовою часткою статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи через пов'язаних фізичних чи юридичних осіб, трастів або інших подібних правових утворень чи здійснення вирішального впливу на діяльність юридичної особи шляхом реалізації права контролю, володіння, користування або розпорядження всіма активами чи їх часткою, права отримання доходів від діяльності юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування органів управління, а також вчинення правочинів, які дають можливість визначати основні умови господарської діяльності юридичної особи або діяльності трасту або іншого подібного правового утворення, приймати обов'язкові до виконання рішення, що мають вирішальний вплив на діяльність юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення незалежно від формального володіння;

3) дослідження інформації про засновників, довірчих власників, захисників (у разі наявності), вигодоодержувачів (вигодонабувачів) або групу вигодоодержувачів (вигодонабувачів), а також про будь-яких інших фізичних осіб, які здійснюють вирішальний вплив на діяльність трасту або іншого подібного правового утворення (зокрема через ланцюг контролю / володіння), у випадку їх наявності у структурі власності юридичної особи та/або у випадку утворення юридичної особи — правового утворення, подібного до трасту. Щодо трастів та інших подібних правових утворень, вигодоодержувачі (вигодонабувачі) яких характеризуються певними ознаками або класом, встановлюється інформація про таких вигодоодержувачів (вигодонабувачів), яка б надала можливість встановити їх особу в момент виплати чи реалізації ними належних їм прав;

4) здійснення систематизації, узагальнення, аналізу та документування інформації, отриманої під час дій, визначених підпунктами 1—3 цього пункту;

5) проведення моніторингу та актуалізації (оновлення) інформації про кінцевих бенефіціарних власників.

Кількість осіб, які здійснюють прямий та/або непрямий вирішальний вплив (контроль), не є фіксованою та може бути різною на основі поєднання форм власності, контролю та/або іншого впливу. Якщо в результаті дослідження інформації на наявність ознак вирішального впливу на діяльність юридичної особи встановлено більше однієї особи, кожна така особа вважається кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи.

6. У випадку відсутності ознак, визначених підпунктами 1, 2 пункту 5 цієї Методології, та будь-яких сумнівів щодо того, чи є встановлена особа кінцевим бенефіціарним власником, досліджується інформація про осіб, які обіймають посади в керівних органах та/або в органах управління (наглядових та виконавчих) юридичної особи, особу, яка виконує функцію одноосібного органу управління.

7. Процес дослідження ознак, характеру (вигоди, інтересу) та міри (рівня, ступеня, частки) вирішального впливу та визначення юридичною особою кінцевого бенефіціарного власника здійснюється на основі таких принципів:

1) адаптованості — урахування виду та організаційно-правової форми юридичної особи;

2) динамічності — проведення дослідження та аналізу інформації на системній та регулярній основі, своєчасне реагування на зміни в ознаках вирішального впливу;

3) достатності інформації — проведення дослідження та аналізу на підставі достовірної, достатньої та актуальної інформації;

4) інклюзивності — належне і своєчасне залучення до всіх складових процесу зовнішніх та внутрішніх заінтересованих сторін з метою обміну інформацією, поєднання теоретичного та практичного досвіду, кращих вітчизняних та зарубіжних практик у сфері розкриття юридичними особами інформації про своїх кінцевих бенефіціарних власників;

5) системності — застосування комплексного підходу та цілісності взаємодіючих складових, отриманих під час дослідження інформації про діяльність юридичної особи та ознак вирішального впливу;

6) об'єктивності — врахування всіх факторів, які характеризують досліджуваних осіб та процес, з метою визначення кінцевого бенефіціарного власника;

7) постійного вдосконалення — покращення процесу дослідження інформації завдяки набутим знанням та практичному досвіду, уникнення формального підходу до визначення кінцевого бенефіціарного власника, зокрема за ознакою вирішального впливу на діяльність юридичної особи шляхом безпосереднього володіння часткою у статутному (складеному) капіталі юридичної особи;

8) професіоналізму — забезпечення компетентного виконання вимог законодавства з питань розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників, наявність необхідних знань та практичного досвіду для виконання зазначених вимог.

Методи дослідження ознак вирішального впливу для визначення юридичною особою кінцевого бенефіціарного власника

8. Дослідження інформації для визначення кінцевого бенефіціарного власника включає в себе збір та проведення аналізу інформації (даних), необхідної для встановлення вирішального впливу на діяльність юридичної особи, отриманої з джерел, визначених у цьому розділі, та з урахуванням особливостей нормативно-правового регулювання створення, режиму майна, переданого засновниками, державної реєстрації та діяльності юридичної особи, а також ідентифікацію та верифікацію даних, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника.

9. Обсяг дій юридичної особи із збору необхідної інформації (даних) для встановлення вирішального впливу на діяльність юридичної особи та глибина аналізу отриманої інформації (даних) мають бути пропорційними характеру та масштабу діяльності юридичної особи, її структурі власності. Вжиті заходи повинні бути достатніми для того, щоб бути впевненим, хто є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи.

10. Конкретні форми та шляхи дослідження інформації, аналізу фактичних даних з метою з'ясування ознак і засобів набуття / зміни вирішального впливу визначаються в кожному випадку окремо.

Порядок і етапи дослідження та визначення ознак вирішального впливу, їх обсяг, зміст та послідовність проведення, передбачені цією Методологією, можуть змінюватися залежно від обставин, які виникають під час дослідження наявності впливу на діяльність юридичної особи.

11. З'ясування даних, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, та ознак прямого вирішального впливу на діяльність юридичної особи шляхом безпосереднього володіння фізичною особою ключовою часткою статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи здійснюється на основі інформації, яка міститься:

1) у реєстрі власників іменних цінних паперів, інформаційних довідках, наданих на запит та відповідно до умов договору, укладеного з

Центральним депозитарієм цінних паперів, виписках з рахунків у цінних паперах акціонерів, наданих депозитарними установами, — для акціонерних товариств;

2) в обліковій системі часток товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю, що ведеться Центральним депозитарієм цінних паперів на підставі договору з товариством та у порядку, встановленому НКЦПФР, — для товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю;

3) у засновницькому договорі про розмір часток (внесення вкладів) учасників — для повного та командитного товариства;

4) у відомостях про юридичну особу в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань щодо розміру статутного (складеного) капіталу (пайового фонду) та розміру частки кожного із засновників (учасників) — для товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю (крім товариств, облік часток яких ведеться Центральним депозитарієм цінних паперів), приватного підприємства, командитного та повного товариства, фермерського господарства із статусом юридичної особи;

5) у відомостях про засновників, учасників, акціонерів, членів юридичних осіб, що містяться в реєстрах іноземних держав;

6) в офіційних документах (належним чином завірених копіях), що підтверджують належність іноземцям іноземних юридичних осіб, трастів, іноземних інвестиційних фондів, інших подібних правових утворень;

7) у структурі власності юридичної особи, складеній за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства, та здійсненому розрахунку частки власності у статутному (складеному) капіталі для встановлення ознак вирішального впливу на діяльність юридичної особи.

12. З'ясування даних, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, та ознак непрямого вирішального впливу на діяльність юридичної особи може здійснюватися за допомогою інформації, зокрема, яка міститься:

1) у внутрішніх (локальних) документах юридичної особи, які регламентують порядок створення та діяльність юридичної особи залежно від її організаційно-правової форми, а саме в установчих документах (засновницькому договорі, статуті, рішенні про утворення юридичної особи, яка діє на підставі модельного статуту юридичної особи), положеннях про органи управління юридичної особи (положеннях про загальні збори, наглядову раду, раду директорів, виконавчий орган, ревізійну комісію та інші органи, утворені відповідно до рішень юридичної особи);

2) у протоколах засідань органів управління юридичної особи, а саме установчих/загальних зборів засновників/учасників/акціонерів/членів, рішеннях одноосібних/колегіальних органів (наказах, розпорядженнях, рішеннях);

3) у корпоративному договорі, за яким учасники товариства зобов'язуються реалізовувати свої права та повноваження певним чином або утримуватися від їх реалізації;

4) у письмових угодах про здійснення від імені юридичної або фізичної особи правочинів з управління майновими/немайновими правами, набуття/припинення майнових/немайнових прав юридичної або фізичної особи та в документах про стан їх виконання;

5) в обліково-статистичній (адміністративній), фінансовій та податковій звітності, яка ведеться та розкривається юридичною особою відповідно до вимог законодавства, аудиторських звітах, результатах перевірок фінансово-господарської діяльності;

6) у відкритих інформаційних системах, реєстрах і базах даних органів державної влади, саморегулювальних організацій, органів суспільного нагляду, засобах масової інформації, соціальних мережах, інших відкритих джерелах та інформації, яка міститься у публічному доступі, в іноземних державних реєстрах, які забезпечують збирання, накопичення та облік інформації про юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадські формування;

7) у поясненнях посадових осіб, засновників/учасників/акціонерів/членів юридичної особи, інших документах, що підтверджують можливість вирішального впливу на діяльність юридичної особи, наданих самостійно або на запит юридичної особи;

8) у зверненнях (листах, повідомленнях), які надійшли від фізичних або юридичних осіб, державних, судових, правоохоронних чи розвідувальних органів, щодо діяльності юридичної особи;

9) у документах, що підтверджують державну реєстрацію актів цивільного стану (свідоцтві або витягу з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про народження, шлюб, розірвання шлюбу, зміну імені, смерть);

10) у документах, що підтверджують громадянство (підданство) особи, реєстрацію іноземної юридичної особи у країні її місцезнаходження (витяг із торговельного, банківського, судового реєстру тощо), — у разі утворення юридичної особи, засновником (засновниками) якої є іноземна юридична особа, або у разі змін, пов'язаних із входженням до складу засновників юридичної особи іноземної юридичної особи, якщо засновником юридичної особи є юридична особа — нерезидент.

13. З'ясування даних, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника трастів та інших подібних правових утворень, здійснюється за допомогою інформації, яка міститься в письмових угодах, зокрема договорі про управління майном, договорі про утворення трасту, договорі (страховому полісі, свідоцтві, сертифікаті) страхування життя, трастовій декларації та/або угоді, свідоцтві про шлюб, у витягу, виписці чи іншому документі з офіційного джерела, зокрема торговельному, банківському, судовому реєстрі, інших документах, що підтверджують здійснення вирішального впливу (контролю) на діяльність юридичної особи.

14. Дослідження інформації про осіб, які обіймають посади в керівних органах та/або в органах управління (наглядових та виконавчих) юридичної особи, особу, яка виконує функцію одноосібного органу управління, здійснюється за допомогою даних, які містяться у внутрішніх (локальних) документах юридичної особи, що регламентують порядок створення та діяльність юридичної особи залежно від її організаційно-правової форми, а саме в установчих документах (засновницькому договорі, статуті юридичної особи, рішенні про утворення юридичної особи, яка діє на підставі модельного статуту юридичної особи), положеннях про органи управління юридичної особи (положеннях про загальні збори, наглядову раду, раду директорів, виконавчий орган, ревізійну комісію та інші органи, утворені відповідно до рішень юридичної особи).

15. Для встановлення характеру та міри (рівня, ступеня, частки) бенефіціарного володіння (вигоди, інтересу, впливу) визначаються:

1) усі особи (засновники, учасники, акціонери, члени) юридичної особи, які прямо володіють ключовою часткою статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи;

2) усі особи (засновники, учасники, акціонери, члени) в ланцюзі контролю/володіння юридичної особи, які опосередковано володіють ключовою часткою статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи, зокрема через пов'язаних фізичних чи юридичних осіб, трасти або інші подібні правові утворення;

3) усі особи, що здійснюють вирішальний вплив шляхом реалізації права контролю, володіння, користування або розпорядження всіма активами чи їх часткою, права отримання доходів від діяльності юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення;

4) усі особи, що здійснюють вирішальний вплив на формування складу, результати голосування органів управління, а також вчинення правочинів, які дають можливість визначати основні умови господарської діяльності юридичної особи або діяльності трасту або іншого подібного правового утворення, приймати обов'язкові до виконання рішення, що мають вирішальний вплив на діяльність юридичної особи, трасту або

іншого подібного правового утворення незалежно від формального володіння.

16. Під час визначення кінцевого бенефіціарного власника за ознакою непрямого вирішального впливу на діяльність юридичної особи шляхом володіння фізичною особою ключовою часткою статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи через пов'язаних фізичних чи юридичних осіб досліджується інформація про зв'язки між особами, які можуть бути використані для того, щоб домогтися більшої вигоди для себе, та можуть ґрунтуватися на родинних відносинах, майнових, організаційно-управлінських або договірних відносинах.

17. Під час дослідження ознак непрямого вирішального впливу на діяльність юридичної особи шляхом реалізації права контролю з'ясовуються чинники, що забезпечують такий вплив на діяльність юридичної особи, визначаються способи реалізації права контролю та встановлюється їх суб'єктний склад.

Порядок і етапи дослідження та визначення контролю, їх обсяг, зміст та послідовність проведення, зазначені в цій Методології, можуть змінюватися залежно від обставин, які виникають під час дослідження наявності контролю.

18. Ознаки непрямого вирішального впливу шляхом реалізації права контролю встановлюються на підставі, зокрема:

1) надання особою зобов'язуючих вказівок органам управління юридичної особи;

2) ведення особою перемовин щодо вчинення правочинів юридичною особою та узгодження суттєвих умов таких правочинів, які в подальшому лише формально затверджуються або виконуються органами управління юридичної особи без подальшого додаткового затвердження;

3) наявності в особи довіреності на здійснення значних правочинів від імені юридичної особи, що видана на строк більше ніж один рік та не передбачає попереднього погодження таких правочинів органами управління юридичної особи;

4) здійснення особою операцій за банківськими рахунками юридичної особи або наявності можливості блокувати операції за такими рахунками;

5) зазначення особи як засновника (кінцевого бенефіціарного власника, вигодонабувача) юридичної особи під час відкриття рахунків такою юридичною особою, крім випадків, якщо активи такої юридичної особи є частиною активів трасту, фонду, установи, іншого утворення без статусу юридичної особи, засновником (кінцевим бенефіціарним власником, фактичним вигодонабувачем) якого є така особа.

19. Виявлення ознак непрямого вирішального впливу юридичної особи — суб'єкта господарювання може здійснюватися шляхом з'ясування:

1) можливості прийняття однією чи декількома пов'язаними юридичними чи фізичними особами рішень стосовно господарської діяльності іншої особи — суб'єкта господарювання, які впливають на загальні умови участі цього суб'єкта господарювання у товарному обороті, зокрема рішень щодо встановлення ціни, асортименту товарів, обсягів попиту та пропозиції, обсягів реалізації товарів чи їх придбання, інших умов придбання або реалізації товарів; визначення обсягів виробництва, ринків товарів, напрямів техніко-технологічного розвитку, інвестицій; визначення джерел постачання, кола продавців, покупців або споживачів; вчинення правочинів, умов прийняття іншими суб'єктами господарювання додаткових зобов'язань; можливості однієї особи не допускати прийняття іншою особою, що провадить господарську діяльність, рішень з питань діяльності юридичної особи;

2) кола осіб, які мають можливості, зазначені в підпункті 1 цього пункту, стосовно певної особи — суб'єкта господарювання;

3) кола осіб, які спільно мають можливості, зазначені в підпункті 1 цього пункту, стосовно певної особи, що провадить господарську діяльність.

20. Дослідження засобів набуття вирішального впливу однією особою стосовно іншої особи може здійснюватися шляхом з'ясування наявності:

1) прав визначати в установчих документах правовий статус юридичної особи, а саме мету і предмет діяльності, склад і компетенцію органів управління та порядок прийняття ними рішень, склад і порядок використання майна та інші умови господарювання;

2) прав безпосередньо чи через інших осіб володіти чи користуватися всіма активами чи їх значною частиною;

3) прав, повноважень, які безпосередньо чи через інших осіб забезпечують вирішальний вплив на формування складу, результати голосування та рішення органів управління юридичної особи;

4) прав здійснювати безпосередньо або через уповноважені органи в межах, встановлених законом, інші управлінські повноваження, зокрема брати участь та голосувати на загальних зборах, вносити пропозиції до порядку денного (проекту порядку денного), брати участь в обранні членів органів управління юридичної особи та входити до їх складу, отримувати інформацію про діяльність юридичної особи тощо;

5) прав, повноважень безпосередньо чи через інших осіб давати обов'язкові до виконання вказівки з питань визначення умов господарської діяльності або виконувати функції органу управління юридичної особи,

зокрема в результаті укладення договорів і контрактів або в інший спосіб, умов значних правочинів;

б) суміщення посади керівника, заступника керівника наглядової ради, правління, іншого наглядового чи виконавчого органу юридичної особи;

7) прав, повноважень безпосередньо чи через інших осіб призначати більше половини посад членів наглядової ради, ради директорів, виконавчого органу, інших наглядових чи виконавчих органів юридичної особи;

8) прав, повноважень щодо ведення перемовин про вчинення правочинів юридичною особою та узгодження істотних умов таких правочинів, які в подальшому лише формально затверджуються органами управління юридичної особи або виконуються органами управління юридичної особи без подальшого додаткового затвердження;

9) зобов'язань, зокрема грошових, торгових зобов'язань, зобов'язань з виконання умов фінансової підтримки;

10) інших засобів набуття вирішального впливу (у разі необхідності).

21. Для визначення непрямого вирішального впливу шляхом реалізації права контролю щодо певної особи:

1) визначаються обсяг та структура активів особи, стосовно якої визначаються відносини контролю;

2) визначаються особи, що мають права володіння та користування цими активами в цілому або їх частинами, зміст та обсяг цих прав володіння і користування;

3) встановлюється склад органів управління юридичної особи та порядок їх формування;

4) виявляються та аналізуються укладені договори і контракти, які дають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління юридичної особи, окремо для кожної особи;

5) встановлюються особи, які обіймають посади керівника, заступника керівника наглядової ради, ради директорів, виконавчого органу, іншого наглядового чи виконавчого органу юридичної особи, які суміщають зазначені посади в інших юридичних особах; аналізуються їх повноваження;

б) складається перелік прав, що дозволяють призначати більше половини посад членів наглядової ради, правління, інших наглядових чи виконавчих органів юридичної особи особами, які вже обіймають одну чи кілька із зазначених посад в іншій юридичній особі;

7) визначається перелік інших умов вирішального впливу на господарську діяльність юридичної особи, зокрема таких, що виникають із

зобов'язань, у тому числі з торгових зобов'язань, із зобов'язань, що виникають внаслідок умов фінансової підтримки, умов виконання зобов'язань тощо;

8) за необхідності здійснюється поглиблене дослідження можливостей осіб здійснювати вирішальний вплив на господарську діяльність юридичної особи, стосовно якої визначаються відносини контролю;

9) визначається використання офіційних або неофіційних домовленостей про використання номінального власника або номінального утримувача.

22. У разі встановлення наявності контролю певної особи над іншою юридичною особою з'ясовується питання, чи є ця особа підконтрольною іншим особам. Якщо така особа є водночас підконтрольною іншій особі, визначення відносин контролю між особами, які контролюють одна одну і в такий спосіб пов'язані з особою, щодо якої первісно визначаються відносини контролю (встановлення ланцюга контролю), здійснюється до виявлення головної особи у відповідному ланцюзі контролю, тобто особи, яка не контролюється іншими особами.

23. Ідентифікаційними даними для кінцевого бенефіціарного власника є прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності), дата народження, країна громадянства (підданства), а в разі, коли кінцевий бенефіціарний власник — іноземець є громадянином (підданим) декількох країн, — усі країни його громадянства (підданства); серія (за наявності) та номер документа (документів), що посвідчує особу та підтверджує громадянство (підданство), зокрема паспорта громадянина України для виїзду за кордон, унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності), місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності).

24. Документи, на підставі яких здійснюється ідентифікація кінцевого бенефіціарного власника — резидента, мають бути чинними (дійсними) та включати всі необхідні ідентифікаційні дані. У випадку сумніву щодо чинності (дійсності) документа перевірка наявної у ньому інформації проводиться за допомогою відомостей з Єдиного державного демографічного реєстру для підтвердження їх ідентичності, єдиної інформаційної системи МВС щодо розшуку осіб, зниклих безвісти, та викрадених (втрачених) документів за зверненнями громадян.

У випадку відсутності доступу до державних електронних інформаційних ресурсів для перевірки інформації для встановлення особи — кінцевого бенефіціарного власника щодо чинності (дійсності) документів, на підставі яких здійснюється ідентифікація кінцевого бенефіціарного власника, перевірка такої інформації/відомостей проводиться на підставі документів/інформації, наданих безпосередньо такими особами на усний або письмовий запит юридичної особи.

25. Встановлення особи кінцевого бенефіціарного власника — представника фізичної особи, малолітньої чи неповнолітньої особи, а також недієздатної або обмежено дієздатної фізичної особи, обсягу їх повноважень здійснюється на підставі документів, що підтверджують повноваження представника особи (наприклад, свідоцтва про народження, судового рішення), нотаріально посвідченої довіреності.

26. Кінцевим бенефіціарним власником не може бути особа, яка має формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, але є комерційним агентом, номінальним власником або номінальним утримувачем, або лише посередником щодо такого права.

Під “формальним правом” у контексті Закону слід розуміти володіння особою певним обсягом прав власника ключової частки статутного (складеного) капіталу або прав голосу в юридичній особі на підставі офіційно оформлених документів. При цьому власник такого формального права є агентом, представником, номінальним утримувачем (номінальним власником) або посередником щодо такого права та не є кінцевим бенефіціарним власником.

Кінцевим бенефіціарним власником не може бути визначено представника особи, який діє на підставі довіреності або інших документів, що наділяють його відповідними повноваженнями, що видані на строк не більше ніж на один рік, який здійснює вирішальний вплив на діяльність юридичної особи.

Проведення моніторингу та актуалізації (оновлення) інформації про кінцевого бенефіціарного власника

27. З метою підтримання відомостей про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності юридичної особи в актуальному стані необхідно проводити моніторинг інформації щодо визначеного кінцевого бенефіціарного власника.

28. Актуалізація (оновлення) інформації про кінцевого бенефіціарного власника здійснюється у випадках:

1) виникнення відповідних змін у діяльності юридичної особи, структурі власності, ознаках та якостях вирішального впливу;

2) виявлення юридичною особою самостійно неповноти, неточностей чи помилок у раніше поданих державному реєстратору відомостях про кінцевого бенефіціарного власника;

3) виявлення органом державної влади, правоохоронним органом, суб'єктом первинного фінансового моніторингу, іншою особою (якщо інформація стосується такої особи) розбіжностей між відомостями про кінцевих бенефіціарних власників та структурою власності юридичної

особи (зокрема виявлення неповноти, неточностей чи помилок в інформації про кінцевого бенефіціарного власника та/або структуру власності такої особи, що міститься в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань).

29. Зміни у відносинах контролю юридичної особи та/або в структурі власності відбуваються, як правило, у разі вчинення відповідних правочинів, змін організаційно-правової форми юридичної особи, складу органів управління, внесення змін до установчого документа, пов'язаних із зміною прав засновників/учасників/акціонерів/членів чи повноважень органів управління.

30. Сутність спільного контролю над юридичною особою полягає в можливості блокування стратегічних рішень. Засновники/учасники/акціонери/члени юридичної особи, які здійснюють спільний контроль, повинні враховувати інтереси один одного і мають співпрацювати для визначення стратегічної поведінки юридичної особи та прийняття рішень.

31. Зменшення кількості осіб, які здійснюють контроль за діяльністю юридичної особи, є зміною контролю, зокрема вихід з числа засновників/учасників/акціонерів/членів юридичної особи одного або кількох контролюючих осіб, може призвести до переходу від спільного до одноосібного контролю. Вирішальний вплив, що здійснюється спільно, суттєво відрізняється від вирішального впливу, що здійснюється одноосібно, оскільки кожний із спільно контролюючих осіб повинен потенційно враховувати інтереси таких осіб.

32. З метою підтримання інформації про кінцевого бенефіціарного власника в актуальному стані юридична особа може самостійно розробити механізм його визначення, зокрема шляхом закріплення у внутрішніх (локальних) документах обов'язку засновників/учасників/акціонерів/членів повідомляти про свій статус кінцевого бенефіціарного власника (контролера) або його зміну, порядок збору та актуалізації (оновлення) інформації, необхідної для визначення кінцевого бенефіціарного власника.

Особливості визначення кінцевого бенефіціарного власника неприбуткової організації — юридичної особи

33. Визначення кінцевого бенефіціарного власника неприбуткової організації — юридичної особи здійснюється з урахуванням вимог законодавства, яке регулює діяльність такої організації, положень установчих документів та виду діяльності такої організації.

34. Під час визначення кінцевого бенефіціарного власника неприбуткової організації — юридичної особи досліджується інформація на наявність ознак прямого або непрямого (через пов'язаних фізичних чи юридичних осіб) вирішального впливу фізичної особи на діяльність такої неприбуткової організації шляхом реалізації права контролю, користування або розпорядження всіма активами чи їх часткою, права

вирішального впливу на формування складу, результати голосування органів управління, а також вчинення правочинів, прийняття обов'язкових до виконання рішень, що мають вирішальний вплив на діяльність неприбуткової організації.

35. Дослідження інформації на наявність ознак вирішального впливу здійснюється з урахуванням характеру (вигоди, інтересу) та міри (рівня, ступеня) такого впливу, встановленої законодавством заборони розподілу отриманих доходів (прибутків) або їх частини серед засновників/учасників/членів, членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб, працівників (крім оплати їх праці, нарахування єдиного соціального внеску).

Не вважається розподілом отриманих доходів (прибутків) фінансування видатків на утримання організації, реалізацію мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених установчими документами неприбуткової організації.

36. З метою визначення кінцевого бенефіціарного власника досліджується інформація щодо основної мети утворення та діяльності неприбуткової організації, її активів, основних джерел надходження активів, осіб, що перераховують такі активи (рухоме/нерухоме майно) на користь такої організації та осіб — отримувачів основної частини активів (рухомого/нерухомого майна). При цьому аналізуються зв'язки між особами, які здійснюють вирішальний вплив на діяльність організації, а також особами, які перераховують активи (рухоме/нерухоме майно) на користь такої організації, що є основним джерелом надходження активів до організації, або особою — отримувачем основної частини активів (рухомого/нерухомого майна).

37. У випадку відсутності ознак, визначених пунктом 34 цієї Методології, та будь-яких сумнівів щодо того, чи є встановлена особа кінцевим бенефіціарним власником, досліджується інформація про осіб, які обіймають посади в керівництві організації та мають право представляти організацію без довіреності.

38. Наявність або відсутність кінцевого бенефіціарного власника у недержавному пенсійному фонді необхідно розглядати для кожного фонду окремо, аналізуючи при цьому зв'язки між засновником (засновниками) фонду, компанії з управління активами, зберігачем, адміністратором недержавного пенсійного фонду, членами ради фонду, його вкладниками та учасниками.

39. Визначення кінцевого бенефіціарного власника кооперативу, внесеного до Реєстру неприбуткових установ та організацій, крім осіб, визначених частиною восьмою статті 5¹ Закону, здійснюється за правилами, визначеними у пунктах 33—37 цієї Методології.

Особливості визначення кінцевого бенефіціарного власника корпоративного інвестиційного фонду та юридичної особи, якщо у структурі власності є пайовий інвестиційний фонд

40. Визначення кінцевого бенефіціарного власника корпоративного інвестиційного фонду здійснюється з урахуванням виду інвестиційного фонду, особливостей його утворення та провадження діяльності, умов договору про управління його активами.

41. Для визначення кінцевого бенефіціарного власника корпоративного інвестиційного фонду досліджується інформація на наявність ознак здійснення вирішального впливу на діяльність фонду щодо учасників фонду, компанії з управління активами, яка здійснює управління активами відповідного фонду, та аналізуються зв'язки між такими особами.

42. Для визначення кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи, в структурі власності якої зазначено пайовий інвестиційний фонд, досліджується інформація на наявність ознак вирішального впливу на діяльність фонду щодо учасників фонду, компанії з управління активами, що здійснює управління активами відповідного фонду, аналізуються зв'язки між такими особами.

Особливості визначення кінцевого бенефіціарного власника партнерства та юридичною особою, у якої в структурі власності є партнерство

43. Визначення кінцевого бенефіціарного власника партнерства, утвореного за законодавством іноземної юрисдикції, здійснюється з урахуванням виду партнерства (повне партнерство, обмежене партнерство або партнерство з обмеженою відповідальністю), особливостей його утворення та провадження діяльності, умов договору між партнерами.

44. У повному партнерстві (general partnership) досліджується інформація на наявність ознак вирішального впливу щодо всіх партнерів, які несуть необмежену майнову відповідальність за зобов'язаннями партнерства та беруть участь в управлінні діяльністю партнерства.

45. В обмеженому партнерстві (limited partnership) досліджується інформація на наявність ознак вирішального впливу щодо кожного повного партнера, який несе необмежену майнову відповідальність за зобов'язаннями партнерства та здійснює управління діяльністю партнерства. За загальним правилом партнери з обмеженою відповідальністю (limited partners) в обмеженому партнерстві не беруть участі в управлінні діяльністю партнерства, проте потрібно встановити, чи в діяльності таких партнерів наявні ознаки непрямого вирішального

впливу на діяльність партнерства всупереч вимогам закону або договору, які регулюються діяльністю партнерства.

46. Якщо партнер повного партнерства або повний партнер обмеженого партнерства є юридичною особою, встановлюються кінцеві бенефіціарні власники такого партнера.

47. У партнерстві з обмеженою відповідальністю (limited liability partnership) досліджується інформація на наявність ознак вирішального впливу щодо всіх партнерів, зокрема щодо можливості партнера брати участь у здійсненні управління діяльністю партнерства з обмеженою відповідальністю.

48. Щодо партнерства додатково досліджується інформація про будь-яких інших фізичних осіб, які здійснюють непрямий вирішальний вплив на діяльність партнерства (зокрема через ланцюг контролю/володіння).

Особливості визначення кінцевого бенефіціарного власника повного та командитного товариства

49. Визначення кінцевого бенефіціарного власника повного та командитного товариства здійснюється з урахуванням особливостей його утворення, провадження діяльності та умов засновницького договору.

50. Для визначення кінцевого бенефіціарного власника повного товариства досліджується інформація на наявність ознак здійснення вирішального впливу на діяльність товариства щодо кожного учасника — фізичної особи.

Якщо учасником повного товариства є інша юридична особа, досліджується інформація на наявність ознак вирішального впливу у фізичних осіб щодо такої юридичної особи.

51. Для визначення кінцевого бенефіціарного власника командитного товариства досліджується інформація на наявність ознак здійснення вирішального впливу на діяльність товариства щодо кожного повного учасника — фізичної особи.

Якщо повним учасником командитного товариства є інша юридична особа, досліджується інформація на наявність ознак вирішального впливу у фізичних осіб щодо такої юридичної особи.

52. Щодо повних та командитних товариств додатково досліджується інформація про будь-яких інших фізичних осіб, які здійснюють непрямий вирішальний вплив на діяльність таких товариств (зокрема через ланцюг контролю/володіння).
